

# FOAIA POPULARĂ

PUBLICAȚIE ENCILOPEDICĂ SĂPTĂMÂNALĂ

DIRECTOR: ILIE IGHEL DELEANU  
REDACȚIA: Str. Doamnei, 19, București

ABONAMENTUL: 5 lei pe an în toată țara  
— Cererile trebuiesc a fi însoțite de cost. —

## ADEVĂRURI CRUDE

De vre-o cîți-va ani țara noastră e din ce în ce mai îndurerată: unul cite unul se sting patrioții mari, oamenii de bine ai rominismului.

Nu trece lună, și în necroloagele ziarelor se anunță, cu glasul tînguitor de clopot, moartea cutărui mare romin, care și-a sleit forța nervoasă pentru ridicarea acestei țări, care și-a deschis băerile pungei și ale inimei pentru prosperarea instituțiilor de cultură, pentru ajutorarea copiilor sărmani.

Se duc mereu, unul cite unul, acei giganti, rodul unei epoce de bărbăție, de vitalitate, de expansiune.

Se duc, spre a nu se mai întoarce, în țara ale cărei hotare nu le-a călcat încă nimeni cu speranța de a le mai atinge.

Și plecarea lor din mijlocul nostru lasă o durere vie, o jale nemărginită, isvorită din faptul că ne întrebăm cu indoială și temere: «oare găsi-se-va un altul să-l înlocuiască?»

Nu e individul care se stinge, ci cu moartea lui piere o lume întreagă: lumea de idei și aspirațiuni ce domina în creerul lui sănătos, în mintea lui ageră și deosebită de a noastră.

Și, fără indoială, avem și de ce să ne îngrijurăm.

Fără să fim pesimiști, trebuie a recunoaște că epoca actuală, prin care trece țara noastră, e una din cele mai periculoase, nu numai pentru prosperarea unei națiuni, dar chiar pentru existența ei.

Făcînd o comparațiune între acum 40—50 de ani, — epocă careia aparținea trecuta generație — și astăzi, am vedea, dacă am putea fi în stare de a putea face o largă și justă comparație, că progresul ce l'am făcut în aceste decenii, e urias, este ceea-ce Franța sau Germania au săvîrșit în aproape trei secole.

Instrucție, educație, arte, industrie, comerț... toate ramurile activității omenestii s'au modificat, aproape din temelii, s'au poleit, s'au perfecționat, cu o tranziție bruscă, de la barbar la civilizată, de la ordinar la superfin.

Instrucția... cite școli erau la 1860, câte azi; industria manuală și rudimentară de atunci înlocuită cu aburul și electricitatea de astăzi; comerțul local, aproape trocul celor vechi, de atunci,

față de exportul atîtor substanțe prime de azi; diligența greoaie de pe vremuri în comparație cu expresurile actuale; un ziar cu 500 foi tiragiū, față de cele 100 ziare cotidiene și săptămînale de azi, cu mai multe sute de mii tiragiū zilnic, etc. etc.

În tot apusul Europei, în absolut nici o țară, nu s'a pomenit un așa de enorm progres într'un timp atît de scurt. Acolo, rînd pe rînd, s'au introdus diferitele sisteme, din ce în ce mai perfecționate, și fie-care cetățean a asistat, in partibus, la progresul care l' respira cu moleculele aerului ce sorbea.

Acolo fie-care era pregătit la evenimentele ce prefăceau societatea în mod sistematic, cu încetul și temeinic.

La noi... obicinuiți cu diligența, ne-am pomenit cu *Expresul*; de la îngustul Regulament organic am trecut de-o dată la largă Constituție; de la robia țiganilor, la proclamarea cea mai desăvîrșită a egalității; de la cele mai mari privilegii ale boerilor, la impunerea lor, ca cei mai bogați, la cele mai grele impozite.

Ne-știutori de nimic... azi criticăm capo-d'operile Apusului; ignoranți în mare masă, azi ne socotim între țările cu cultură.

Toate bune, ca aparență.

Ca fond însă... vai! lucrurile sunt mai triste de cum apar.

Nu trebuie a ascunde realitatea sub o mască falsă a închipuirii.

Un progres atît de mare pe care l'am săvîrșit noi, în cei 40—50 de ani, ca să fie adevăratul și temeinicul progres, cu baze solide, cu rădăcini adânci, trebuia să-l facem în cel puțin două secole.

Nu mai atunci am fi putut, pîrticică cu pîrticică din totul pe care l'am primit deodată, să savurăm, să rumegăm bine ceea ce se numește progres, și am fi fost, într'adevăr pătrunși de toate misterile acestei evoluțiuni, care schimbă legile omenirii, care îndulcește traiul, care ne face oameni în toată puterea cuvîntului.

Așa cum însă noi am progresat, e tocmai cum acei copii leneși, nevoiași, încep a prepara cu furie un obiect în ajunul examenului, fără să fi urmat, lecție cu lecție, în mod serios, explicațiile profesorului.

Ce va rămîne din toată știința de o zi a școlarului? Nimic: ca o spoială ce a fost, ea va peri de îndată.

Tot așa și cu progresul ce trebuie să facă o națiune.

Dacă el e sistematic, cu încetul, fie-care fapt care colaborează la ridicarea aceluși popor se întipărește în mod hotărît în creerul indivizilor: el e judecat, cumpănit, și din înlănțuirea actelor se face un tot care formează adevăratul progres.

Dar așa, de odată, în vîlmășagul în care fie-care din noi trebuim a înmagasina, într'un creer nu bine pregătit, o sumedenie de cunoștințe noi, care grămădă, năvăliau pe toate granițele? Ce era să pricepem mai întâi: să ne schimbăm portul, vorba, obiceiul, modul de a cugeta, de a ne manifesta, de a lucra, de a mânca?.. Ce? Căci o revoluție imensă se producea în moravurile noastre, în cuget, în toate acțiunile noastre.

Și, setoși de a cunoaște mai repede toate farmecele noilor reforme ne-am repezit spre isvorul necunoscutului din care am sorblt ca niște copii neastămperați, mai mult stricându-ne în loc de a ne folosi.

(În No. viitor vom continua această analiză).

UN BUN ROMÂN.

## NE-AM DESPARTIT

*Ne-am despărțit de bună voc,  
Tu plictisită, cu sătul,  
Precum se despărțesc accia,  
Ce în orgie-au stat des'ul.*

*Simteam și eu și tu nevoia  
Să nu mai fim apropiați,  
Aceeasi și aceeași viață  
Prea ne ținuse ncatenați.*

*Și ziua se trecu în bine,  
Nici un regret și nici un dor,  
Părea că'n veci nici nu'ncercasem  
Puterea dulcelui Amor!*

*Dar când, tîrziu, ne pomenirăm  
În patul rece, izolați,  
Ce n'am fi dat și unul ș'altul  
Să fim din noi apropiați!*

IULIU C. SĂVESCU.



## Învătătura comună ambelor sexeuri în America

Comuna învățatură a băeților și fetelor în America se poate zice că e cel mai curios lucru pentru Europeanii.

De sigur nu sunt necunoscute școlile mixte și în Europa, — în Franța de exemplu, se găsesc destule de acest gen; dar pe când la noi școala mixtă se crede ca o instituție din cea de pe urmă trebuință, în America e cunoscută și preferată de mulțimea celorlalte instituții.

Școlile mixte se înmulțesc, se dezvoltă, și puțin câte puțin ocupă diferitele părți din țară, în cât, peste puțin în America școlile separate de fete și băieți nu vor exista.

Comuna învățatură în America începe de la clasele primare.

Însă cu cât vârsta copiilor crește, chestia se încurcă și inamicii învățaturii comune găsesc mulți aderenți chiar în America.

Libertatea însă de care se bucură Americanele, și mai cu seamă domnișoarele, pune capăt acestor tendințe.

Tinăra americană merge pe stradă singură, voiajează singură, își unește viața cu ori-cine pofteste, și în fine nu se desguștă divorțându-se.

În drum de fier, la teatru, în ori-ce parte, fie-care se scoală și-i dă cel mai bun loc, ca datoric.

Și vai de acel nesocotit care va îndrăzni să fie necuviincios față de ea.

De alt-fel, în America instrucția copiilor se face cu o metodă contrarie celei a noastre. Iată ce zice Americanii de metoda noastră:

«In van vă căsniți, nu puteți scăpa de rēul ce vă așteaptă atunci, cind mari, vor fi libere. Pe când dându-le cuvenita libertate de acum, atunci veți fi mai liniștiți.

«Nu zicem că băieții și fetele prin comuna învățatură devin ingeri, vrem însă să știm prin care instituție pericolele sunt mai puține. De sigur, prin a noastră!»

Sistemul acesta de comună învățatură s'a introdus în America de 12 ani și nu va întârzia a se întinde în toate unghiurile Statelor-Unite, cu marile progrese ce fac zilnic.

Când însă se va introduce în Europa... și cind poate la noi, — afară de școlile primare rurale, unde există de nevoe?...

CONSTANTIN

## FLOARE DE CRIN

..... sento  
da quel giorno in tutti i baci,  
sento in ogni blandimento  
feminile, sento in ogni  
volutta piu desiata,  
o signora, voi, voi sola....  
voi, che tanto avrei amata.  
d'Annunzio

.....căci așa, de-o dată, dintr'o singură zi, dintr'o singură clipă, te-am simțit stăpînă peste tot gîndul meu, cel de mai înainte și cel de mai în urmă.

Și iată, fiind-că mi-e dat să te văd atît de rar, atunci cind vrea împlinirea, uriciosul *Dieux Hasard*, am prins a îndrăgi, așa, fără de nici o știre, floarea de crin, cea care încă

înfloreste în glastră pe fereastra odăiei mele de lucru, aceea al căreia miros îl simt pretutindenii, de-atunci, din ziua, ori din clipa în care te-am văzut întîiași dată

De ce te-asemeni florilor de crin, eu nu mi-am putut da încă seamă.

Se zice că, pe vremea Cosinzienelor și a Făt-Frumoșilor, o Crăiasă cu ochi mari și albaștrii, cu părul în fața spicului griului, și cu trupul mlădios ca firul de earbă, a avut să 'și plîngă pe dragul ei, vreme multă, ursită așa de o vraje rea. Și mai spune povestea că 'și plîngea Crăiasa ceea dragul, de a lungul munților și văilor, de alungul pădurilor și cîmpurilor, în tot coprisul grădinilor și cămărilor ei, plîns lung și neconținut, cu lacrimi albe cari cînd cădea pe câte-o frunzuliță sau fioricică, cu picăturile de rouă se întreceau în frumusețe.

Și așa a dăinuit vreme multă, pînă ce o vraje bună a făcut-o să știe, pe Crăiasa care plîngea, că i se va sfîrși amarul în ziua cind va putea să strîngă lacrimile ce vărsa ca într'o clipă, între foile unei flori albe, albe ca chipul ei, floare pe care apoi să o trimită dragului care nu vrea să o știe.

A plîns atunci Crăiasa între foile unei mieșunele, și în mai puțin de o clipă lacrimile au înecat pe de-antregul foișoarele albastre, și s'a înecat în mai puțin de o clipă și floarea de cireș, și garoafa, și măcișul, și floarea macului, de a rămas Crăiasa și mai abătută că n'are să poată împlini vraja, care trebuie să o ferească, dupe atîta amar de suferințe.

Pînă cind a dat într'o zi peste o floare, albă și cu foile mari, care par-că își legăna întristarea în adierea vîntului de dimineață și în bătaia vîntului de seară. Și-a încăput floarea cea albă lacrimile dintr'o clipă ale Crăesei, de s'a deslegat vraja cea rea și de a fost Crăiasa fericită.

Și asta e povestea floarei de Crin, pe care o îndrăgesc toți cei care plîng, și povestea asta m'a făcut să te asemui pe tine, ei, și să îndrăgesc floarea de crin din glastră de pe fereastra odăiei mele de lucru.

Ochii tăi albaștrii și mari, pērul tēu în fața spicului grăului, trupul tēu care se mlădie de par-că l'ar frînge și adierea zefirurilor, albul feței tale, în tot, în tot te-asemeni Crăesei din poveste, te-asemeni Floarei de Crin, în care ochii mei plîng nenorocul care mi te ține atît de departe, atît de departe.

Are să-ți cadă ție în mână rândurile acestea scurte și scrise sub robia amintirei ochilor tăi, în cari am găsit azi puterea de a te aștepta iar în cale'mi.

Are să-ți cază în mână rândurile aceste, și dacă ai să le citești foarte și ai să știi și tu că de-atunci, de-o dată, dintr'o singură zi, dintr'o singură clipă...te simt în fie-care sărutare, te simt în fie-care mîngăere femeiască, în fie-ce voluptate mai dorită, pe tine, pe tine singură, pe tine pe care te-ași iubi atîta.

II Ianuarie 99

AUREL DAREȘ

## EU PLANG

*Ei plâng  
Să sting  
Un dor,  
Un chin,  
S'alina  
Ușor;  
Nu pot,  
Și tot,  
Mai plâng!  
In van  
Ocean,  
Să strâng,  
Nu pot,  
Și tot,  
Mai plâng!*

ELISABETA M. Z. IONESCU

ANATOLE FRANCE

## MOARTEA ÎNGADUITA

După ce rătăci mult timp prin străzile pustii, André se așază pe malul Senei și privi apa ce înălbea acea colină locuită de Lucia, amanta lui din zilele de plăceri și speranțe.

De mult timp nu era el atît de liniștit. La 8 făcu o baie. Intră la un birtăș din «Palais Royal», citi gazetele așteptînd prinzul său. El citi în «*Curierul egalității*» lista condamnaților la moarte și executăți pe piața Revoluțiunii în 24 Floreal.

Mincă cu poftă. Apoi se ridică, privi într'o oglindă dacă toaleta sa era în ordine și dacă tenul îi era curat, și se porni cu pas ușor, de la fluviu pînă la casa joasă care făcea colțul străzilor Sena și Mazarine. Acolo-i unde locuia concetățianul Lordillon, substitutul de procuror al tribunalului revoluționar, om îndatoritor, pe care André îl cunoștea călugăr la Angers și revoluționar în 1789 la Paris.

Sunase. După câte-va momente de așteptare o figură i apără prin ferăstruica cu zăbrele, și concetățeanul Lordillon fiind destul de asigurat de chipul și numele visitorului, abia deschise ușa locuinții.

El avea fața grasă, pielea îmbujorată, ochiul strălucitor, gura umedă și urechia roșie. Înfațșarea sa era a unui om vesel, dar sfîcios. El conduse pe André în prima odaie a locuinții sale.

O măsută rotundă cu 2 tacâmuri era pusă. Lî s'a adus un pui, un pateu, o șuncă, o strachină cu ficat gras și cărnuri reci acoperite cu brumă. Pe pămînt 6 sticle improspătate într'o găleată. Ananas, brînzetură și dulceturi, acoperiau măsuta de lingă vatră. Sticle cu liqueruri erau așezate pe un birou plin de dosare.

Prin ușa între-deschisă a odăiei vecine, se zărea un pat mare, desfăcut.

—Cetățene Lordillon, zise André — am venit să 'ți cer o îndatorire.

—Cetățene, sunt gata să te servesc, dar nu vatămă într'u nimic siguranța republicei? André i răspunse surizînd:

—Indatorirea ce 'i-o cer, se va lega perfect cu siguranța republicei și cu a ta.

La un semn al lui Lorrillon, André se așază.



— Cetățene substitut, zise el — tu știi că de două ani conspir în potruva amicilor tăi și că eu sunt autorul scrierei intitulată: „*Les Autels de la Peur*“ (altarele spaimei.) Tu nu-mi vei face favoarea arestându-mă, ci îți vei face datoria. De asemenea nu asta îți cer. Dar, ascultă: iubesc, și iubita-mă e în închisoare.

Lordillon înclină capul pentru a-i arăta că aprobă acest sentiment.

— Știi că nu ești nesimțitor, cetățene Lordillon; te rog să mă așezi la un loc cu aceea pe care o iubesc și să mă trimiți chiar acum la închisoare.

— Eh, eh! zise Lordillon cu un suris pe buzele sale fine și tari, e mai mult de cât vieața, e fericirea pe care tu mi-o ceri, cetățene. El întinse brațele în partea odăiei de culcare și strigă:

— Epicharis! Epicharis!

O damă nobilă, brună, apăru cu brațele și gâtul gol, în cămașe și fustă și o cocardă în păr.

— Nymfa mea, i zise Lordillon trăgând-o pe genunchii săi—observă bine fața acestui cetățean și nu-l uita nici odată! Ca și noi, Epicharis, el e simțitor, ca și noi el știe că despărțirea este cel mai mare dintre rele. El vrea să meargă la închisoare și la moarte cu iubita lui. Epicharis, pot să-ți refuz lui această bine-facere?

— Nu, răspuse fata, lovind ritmic obrazii plini ai călugărului.

— Ai zis-o Zeiță, noi vom servi doi amanți pătimiși. Cetățene Germain, dă-mi adresa ta și vei dormi în închisoare în această seară.

— Ne-am înțeles André.

— Ne-am înțeles, răspuse Lordillon întinzându-i mâna. Găsește-ți prietina și spune-i că ai văzut pe Epicharis în brațele lui Lordillon. Poate că această imagine va stârni în inimile voastre vesele amintiri. André răspuse că poate se vor aduna imagini mai mișcătoare, dar nu-i e mai puțin recunoscător și că regretă de a nu-i putea înapoia—după cum se pare—serviciile la rîndul său.

— Omenia nu cere răsplată, răspuse Lordillon. El se ridică și strîngând la piept pe Epicharis: Cine știe când va veni rîndul nostru?

Omnes eodem cogimur: omnium \*  
Versatur urna serius ocus  
Sors exitura, et nos in oeternum  
Exilium impositura cymboe.

In așteptare, hem! Cetățene vrei să ieși și tu parte la prînzul nostru?

Epicharis adăuga că aceasta ar fi elegant și reținu pe André de braț. Dar el dispăru ducînd cu sine promisiunea substitutului de procuror.

BALSAMO.

**Din cauza neplăței regulate a mai multor corespondenți de ziare, am fost nevoiți a le suspenda foaia. Rugăm pe dd. cititori cu no. din acele orașe a se abona, spre a nu perde ocasiunea de a avea ziarul nostru.**

\*) Totuși suntem pătrunși de acelaș lucru: cupa se varsă tuturor, și soarta care va eși mai serioasă ne va purta pe noi în eternul exil al cerului.

## MEDALIOANE



**Ion Villacrose**

*Născut în București la 1850, d. Villacrose este bine-cunoscutul avocat și posesorul pasagiului cu acelaș nume din Capitală.*

*Avocat de elită, a făcut studiile juridice la Paris.*

*Intrat de tînăr în politică ca membru al partidului liberal-național, a fost ales în tot-d-a-una între anii 1876—88, luînd parte activă la toate evenimentele politice petrecute în acea epocă.*

*Actualmente reprezintă colegiul I de deputați de Vilcea.*

VICTOR HUGO

## EXTAZ

Stau singur lângă valuri, pe-o noapte instelată.  
Nu-i nor pe cer, nici pinze nu vîd pe marea toată,  
Și adinciți mi-s ochii în lumea cuetării.  
Păreau că vor să ntrebe cu-o nceată murmurare  
Pe-a cerului focuri și valurile mării.

Și stelele de aur, în șiruri nesfirșite,  
Cu glas încet ori tare, cu armonii nmiite,  
Ziceau, inclînindu-și cununile de foc;  
Și valurile-albastre ce n'au stăpînit  
Ziceau, plecându-și spuma ce umple coama lor:  
«El e Domnul, e Domnul Dumnezeu».  
Trad. de MIM.

## TIPURI

### Colaborator gratuit

În privința asta nici un ziar nu stă rău; numai să vrea și... îndată numărul colaboratorilor gratuită s'ar urca la sute și chiar la mii. Dar colaboratoriiăștia sunt diferiți. Acum vreau să vorbesc de specia cea mai periculoasă, de specia cea mai urită care se ține de ziar ca ciulinii de lina berbecilor, se strecoară în redacție cu cite o mică informație, două, un anunț făcînd adesea chiar un mic serviciu, o cursă grabnică, sau mai știi eu ce.

Încetul cu încetul, îndesește vizitele, aduce cite o traducere, une-ori o nvelă sau chiar un mic articol; întîia oară, ori-cît ar fi de proastă producția lui, i se publică socotindu-se această prețioasă favoare cu o plată pentru micel serviciu de mai nainte aduse redacției.

A doua oară, firește, articolele i se pun la coș «din lipsă de spațiu»; a

treia oară «s'a perdut articolul», probabil l'a furat vre'un invidios; a patra oară și a cincea oară, articolele lui nu sunt bine venite pentru că «subiectul acesta s'a tratat încă de mulți sau că nu merită atita importanță». Dar colaboratorul gratuit nu se împușcă numai pentru atit: cînd i se respinge articolul, el cere biletul de circ (bilet permanent bine nțeles) de teatru, de bal, de spectacol în sfîrșit. Îndată ce capătă unul din aceste bilete se pomădează, își șterge hainele, jobenul, împrumută un binoclu, și apoi, atunci să-l vedeți rezemat de un fotoliu, făcînd curte în dreapta și în stînga.

Mulțumită biletului de redacție, unii izbutesc să se și însoare binișor. Și multă lume cade în cursă, între care cele d'întii sunt fetele: Ce vrei! atîția gazetari au ajuns miniștri!

## JOHN WAGNER

— Schiță de MAR TWAIN —

John Wagner — cel mai bătrîn om din Buffalo — a parcurs în patru-sprezece zile o distanță — mirați-vă — de o milă și jumătate.

În Noembrie trecut a străbătut — în timpul unui viscol îndrăcit — o distanță de vr'o 5 case, fără nici un alt sprijin, cu bastonul său, și-și-a dat votul pentru Mak Kinley, spunând tot deodată că a votat pentru 47 de președinți — lucru nu tocmai exact.

Al doilea rînd din desul său păr brun l'a primit erî din New-York, și nu-i săptămăna de cînd i-a venit cu poșta o dantură complectă — din Filadelfia.

Peste o săptămăna se va însura cu o fată de o sută două ani — de profesie... spălătoreasă

Sunt logodiți de opt-zeci de ani și d'abia de trei zile le-au dat voe părinții — în vis — să se însoare.

John Wagner e mai mare cu două ani ca veteranul din insula Rhodos și n'a gustat nici o picătură din vr'o băutură spirtoasă — afară dacă n'am socoti cognacul trei stele care-i place foarte mult.

Traducere de DE LA FOCȘANI.

## O declarație de amor în 32 de limbi

*Anamită*: Tôi thu 'o 'ng bà lam. — *Arabă*: Nehabbek. — *Armeană*: Gue sirem ez kez. — *Bască*: Măite zai tut. — *Bretană*: Me ho kar. — *Cambodgeană*: Khnhom neakh srelauh. — *Chineză*: Quo ugai ni. — *Daneză*: Jeg holder of Dem. — *Engleză*: I love you. — *Egypteană*: N'achgeb. — *Franceză*: Je vous aime. — *Germană*: Ich liebe sie. — *Grecă*: Sas aghopo. — *Hawaiană*: Nui kuovu aloha no oē. — *Hindustană*: Main tum ko piyar korum. — *Italiană*: Vi amo. — *Japoneză*: Watakusiwa anota sukî masu. — *Latină*: Te amo. — *Malacșă*: Dikasi uleh hamba. — *Olandeză*: Ih bemin U. — *Persană*: Chouma ra doust darem. — *Portogheză*: Eu vos amo. — *Romîna*: Vă iubesc. — *Rusă*: Jo vos lioubliion. — *Spaniolă*: Yo la amo a usted. — *Suedeză*: Jog tyker au eder. — *Turcă*: Sizi seveyoroum. — *Ungară*: Eu out szeretem. — *Volapük*: Lofob. — *Wolof*: Sopa nâ la. — *Poloneză*: Kocham cie. — *Surdomută*: O ieî de mină și o strîngi în brațe.

GÉRARD.



## SEPTAMANA TEATRALA

Sîmbătă, 9 Ianuarie, s'au reprezentat pe scena Teatrului Național 3 piese originale, dintre care una deja cunoscută publicului, *Noaptea de Paște*, de d-na Ana Ciupagea-Gion.

Ce'e-lalte două erau datorite d-lui Radu Rosetti, tînărul scriitor.

Itată subiectele ambelor piese :

*Păntania lui Dumitrache*, farsă într'un act, ne dă tipul unui bon-bourgeois care se întoarce de la Constanța, cu căței cu purcei, cu dumneaei, cu copii și cu demoazela căruia berb. n'îl copist Ciupescu îi ciupește o curte teribilă. Acasă îi așteaptă o catastrofa: ușile sunt încuiate, iar cheile sunt la o ordonanță care nu răspunde la apel de o cam dată. „Familia“ Dumitrache se decide să aștepte ordonanța în curte.

În vremea asta, un mahalagiū și-o mahalagioaică, vecinii dumneelor, atrași de sgomot, es din case și se încinge o conversație la toartă în mijlocul străzii.

Dom Dumitrache își povestește impresiile sale de voiaj: „malu de măr“, tratația de amor a consoartei sale cu un ofițer, etc.



Radu Rosetti

O lecție se bazează pe o acțiune foarte simplă :

Poetul Miron se întoarce cu doi prieteni și cu o femeie de la bal mascat. „Marchiza“, desiluzionată, părăsește repede cuibul săracios al poetului și lasă pe cei trei amici singuri. Miron istorisește un început de idil : o fată — admiratoare fanatică a versurilor lui — a sosit într'o zi în modesta-i manșardă și i-a mărturisit că-l iubește nebună. Miron a îndrăgit-o și el în scurt timp. Era amor adevărat, sau numai amor propriu de poet care se vede apreciat de o fată frumoasă și inteligentă ? Nu știe nici el, dar pasiunea a mers crescînd și a cerut-o de nevastă pe gingașa lui admiratoare. Părinții au refuzat să-și dea fata unui poet care n'avea altă avere de cît bogăția rimelor și-a pletelor lui.

Mihaiū, unul din prieteni, însurat, după ce ascultă destăinuirea, caută să înduplece pe Miron să renunțe la proiectul său nesocotit de a se însura.

Toate argumentele-i însă sunt zadarnice. Cei trei amici se despărțesc lăsînd pe poet mai înflăcărat ca ori-cînd. De abia eșiți, iubita lui Miron intră, se aruncă în brațele lui, și-i spune că a silit pe părinți să consimtă la căsătorie, mîndindu-i că onoarea feciorelnică nu-i mai aparține.

— Poetul Miron e căsătorit. Decepții la fie-care pas. Micile mizerii ale gospodăriei îl plictisesc și 'l nervează. Discuțiile cu spălătoreasa, datorile la zarzavagiū, conturile croitoresei îi fac zile fripte, nu-i mai dau răgaz să stea de vorbă cu Muza ca altă-dată. Ceea-ce e mai regretabil, e că a doua zi trebuie să prezinte la un premiu al Academiei manuscrisul unei poeme, și n'a scris nici un vers măcar. Deja oare-carî reviste îl acuză că, de cînd a început să cîștige în birocrăție, a divorțat definitiv de Muza.

E disperat. Ca să-și salveze reputația..... iscălește cu numele lui manuscrisul unei poeme traduse după un text francez necunoscut și o prezintă Academiei.

Nevasta sa, deja destul de amărită de toanele ridicole ale poetului, atît de admirat odinioară, cînd descopere plagiatul, nu mai simte pentru Miron de cît dispreț.

Miron e coronat de Academie, încornorat de soția lui cu prietenul casei, Mihaiū, dar cîștigă parale, e fericit și senin.

D-na Miron îl disprețuește mai mult de cît ori cînd. Nebună după Mihaiū voește să fugă cu el. Miron o oprește la timp. Ea mărturisește adulterul și 'l sfidează. Incremenit, poetul îi strigă: „pleacă, te gonesc, dar copilul nostru lasă-l aici, nu-i profana nevinovăția cu sărutările tale murdare“.

Ea izlucnește: „Copilul nu-i al tău, copilul e și el un plagiat, ca și poema premiată de Academie!“

## O SCRISOARE

Dăm publicității o nouă scrisoare de mulțumire. Numeroasele semne de simpatie ce primim formează cea mai bună dovadă de modul cum e primită și gustată publicația noastră.

*Domnule Director,*

Cu mare plăcere și deosebită onoare, spun că sunt abonatul stimatei d-tră reviste „*Foia Populară*“.

Chipul cum ori-ce chestie e desvoltată; dulceața ce gustă un sîrguitor și dornic cetitor al ei, scoate în evidență caracterul frumos și bunețea inimii celui care harnic lucrează la înobilirea sentimentului și la educația publicului lector.

Stilul la înălțimea tuturor cerințelor, eleganța și dragălășia lui, efinătatea acestei publicații, face ca revista să merite adevăratul nume de „*Populară*“. Păcat că fiii poporului sunt, cei dornici și setoși, săraci și deci nu în număr mare — cum ar trebui — abonații ei.

Ce să mai vorbesc, cînd abia începim, cum eū acum, sume infime, care de și așa mici daris mereu reclamate din goala găleată a fiului poporului.

Dea D-zeu ca să ne ajungă timpuri mai bune și să poată căți mai mulți a se adăpa din isvorul bine-făcător al științei și literaturii talentelor probate ale neamului.

Iar valoroasa revistă să vadă la adănci bătrînețe pe fiii ei plini de frumoasele sentimente, ce acum le seamănă cu lăgețā și destoinicie.

Fiți fericitul, D-le Director, plin de

curasiu, răbdare și înțelepciune și triumful va fi al inimelor muncitoare și nobile.

Urindu-vă d'a-pururea binele, sunt al D-voastră admirator,

N. C. THEODORĂSCU

*Învățător-Diriginte, Stroescu-Argeș.*

PS. Vă rog primiți abonamentul pe anul I-ii, și mă socotiți și în viitor abonatul revistei D-voastră.

## CUVINTE EPIGRAMATICE

## UNUI VERSIFICATOR-BEȚIV

*Că scrii numai versuri «schioape». Criticii cu drept susțin: Pe... picioare nici o-dată N'ai pulut să fii stăpin.*

## UNUI MAGISTRAT-RAMOLIT

*Nu te mire vorba lunei Spune! Nu-i așa? În afară de procese Judecî... tu ceva?.....*

SIGFRID-IAȘI.

## PREMII EXTRA-ORDINARE

Facem apel călduros la stimații noștri cititori și abonați — și în special la stimatele și gentilele noastre cititoare și abonate — a ne a concursul procurăndu-ne în cercul amicilor d-lor abonați noi.

Nu mai ast-fel vom putea progresa cāt mai mult pentru plăcerea tuturor.

Pe lângă recunoștința ce vom păstra acelor cari ne vor procura abonați, vom acorda și următoarele premii, trimise franco la domiciliu.

a) Celor cari ne procură 2 abonamente, un elegant volum legat în pinzā roșie „*Poesiile unei Regine*“.

b) Celor cari ne procură 5 abonamente, o colecție a anului 1898.

c) Celor cari ne procură 10 abonamente, un abonament gratis pe 1899 și un volum „*Poesiile unei regine*“ legat în pinzā.

d) Celor cari ne procură 15 abonamente, un abonament gratis pe 1899, o colecție a anului 1898, plus o elegantă cutie cu parfum.

e) Celor cari ne procură 20 de abonamente un frumos serviciu de scris în valoare de 30 lei, plus un abonament gratuit.

Credem că prietenii acestei publicații vor face tot posibilul a ne îndatora, rămăndu-le la rîndu-ne, cu totul obligați.

Ajunge puțină bună-voință și stăruință, ca toți amicii d-lor, față de efinătatea „*Foaii Populare*“ și bogatul ei coprin, să se aboneze cu plăcere!

Se înțelege că prin abonamente pretindem trimiterea costului înainte.

## CERSETORUL

Miezul nopței. Vîntul bate cu furie; ninsoarea cade într'una, înalbind pămîntul. S'a stins suflarea vieței!...

Satul doarme; nici o ființă... felinarul falfăe pe ulița mare și lumina verze spalăcită se pierde pe troene. În depărtare, la capătul celalalt al satului, o umbră neagră păsește rar în întuneric și din cînd în cînd se oprește, bătuță de valurile vîntului și sfășiată de o tuse seacă... E un biet bătrîn, gonit de toată lumea, rătăcind mort de foame, ca un căine.... Fața-i galbenă-vînată, ochii sunt ascunși după niște gene lungi și albe, și mâna întinsă în gol, sîngerează.... Zărește lumina felinaru-



lui și cu ochii scânteind s'apropie de el, îl cuprinde în brațe, se alipește din ce în ce mai tare și pare că lumina slabă, îl încălzește, îi dă viață.

Inima-i svicnește, clocotește cu furie... Ar vrea să omoare lumea întreagă... Dar de-odată se oprește... lacrimile îl podidesc... Icoana trecutului fuge prin minte-î, în mantia-i de doliu... Iși ținti ochii către cer și rămase nemșcat... Visa... «Casă... nevastă, copii... copii!» răsună în noapte și vântul duse acest cuvânt pe aripă, povestindu-l cu melodia-i jalnică, lugubră că bătrânul speriat tresări și începu să plângă... Vai! într-o noapte fără lună, beat, s'a aruncat nebun asupra laviței, pe care obișnuia să doarmă femeea, cu un torpor în mână...

Dar doamne! erau copiii...

Suspînând, își reluă iarăși drumul, atât de greu, atât de întunecos!..

Dar unde se duce?... Nicî el nu știe unde! E în mijlocul câmpiei geroase. Simte cum picioarele îi se înmoae; vântul îl oprește. Dar ce să facă?... Pierdut, căzu în mijlocul zăpezii...

— Târziu, după norii plumburii, luna își arată un colț galben și palid, care varsă lacrimi pe mormântul lui!..

ANNISA.

*Multumesc căldaros stimatilor amici si cititorii ai «Foaii Populare» pentru felicitările și indemnurile la luptă ce mi-au adus, cu ocazia anului nou.*

*Recunoștința mea se va manifesta în ori-ce ocaziune bine venită.*

Ilie Ighel Deleann.

## CRONICA FINANCIARA

În cursul săptămînei trecute operațiunile la Bursa noastră au fost restrînse din cauza sărbătorilor. Rentele din 1881 au trecut de la 100 $\frac{1}{2}$  la 100 $\frac{1}{2}$ ; toate celelalte sunt staționare. Diferențele ce rees în tablou sunt datorite detașărilor de cupoane făcute cu ocazia scadenței.

Obligațiunile comunei București sunt invariabile.

Scrisurile tu ciare fără coupon se mențin la cursurile următoare: Ruralele 5 $\frac{1}{2}$  la 100; Ruralele 4 $\frac{1}{2}$  la 90 $\frac{3}{4}$ ; urbanele București 96 $\frac{1}{2}$  și cele de Iași 93.

În compartimentul acțiunilor notăm în scădere: Băncile Naționale de la 2560 la 2550, Băncile Agricole de la 378 la 375, Construcțiunile de la 99 la 98; în urcare găsim: Dacia Romînia de la 470 la 471, Naționala de la 519 la 525 și Băncile de scont de la 330 la 338. Căile ferate și tramvaele își păstrează cu fermitate cursul la 1150—1200.

*Scontul în străinătate.* — Belgia 4, Amsterdam 3, Paris 3, Londra 3 $\frac{1}{2}$ , Viena 5, Italia 5, Madrid 5, Lisabona 6, Elveția 4, Petersburg 6, Copenhaga 5 $\frac{1}{2}$ , Berlin 5.

## SCRITORII MARI STREINI



Edgar Poë

Începem cu numărul de azi publicarea unei foarte interesante nuvele: «Călătorie în lună», datorită penei eminentului scriitor american Edgar Poë.

Dăm, conform tradițiilor noastre, portretul și note biografice asupra acestui novelist.

În dimineața zilei de 7 Octombrie 1849, s'a găsit pe stradele orașului Baltimore din America de Nord, un om aproape mort. Lovit de un acces de *delirium tremens*, acest nenorocit găsit pe stradă fu dus la spital unde pînă seara, necunoscut și neștiut de nimeni, își dădu sfîrșitul. Acest alcoolice era unul dintre cei mai mari artiști ce a produs America, era Edgar Poë, scriitorul a cărui imaginație fantastică ne uimește.

Născut în 1813 în Baltimore, Edgar Poë a avut o copilărie nefericită, o viață turburată, o moarte mizerabilă. Chiar între artiști, cari de cele mai multe ori au o viață agitată, nu s'a pomenit un tip mai enervat, mai nestatornic, mai pasionat. Spirit de aventurier, începuse deja să scrie și să devie cunoscut, când porni în Europa, se înrolă în armata grecească și luptă contra Turcilor.

Carierea literară și-a început-o la revista *Southern Literary Messenger* și grație numai lui această revistă s'a făcut cunoscută. Poeziile sale, de la început au atras atenția, dar mai ales prin nuvelele sale s'a făcut cunoscut și a ajuns celebru. În unele nuvele ne arată o forță analitică cu totul neobișnuită.

În romanul *Arthur Gordon Pym* atinge maximum de putere în sugerarea groazei. Aceasta numai pînă la capitolul al XII. De aci încolo se rătăcește în închipiri fantastice, se pierde atît de mult în cit, ne mai putînd nici el s'o scoată la cap, lasă romanul neterminat.

Pentru el, cea mai principală din facultățile omenești este imaginația. Ca filozof, în poemul său *Eureka*, ni se arată iarăși foarte ciudat. Disprețuește democrația, neagă progresul, tăgăduiește civilizația.

Edgar Poë este una dintre cele mai curioase figuri literare din câte au existat vre-o dată.

Este știut că mulți scriitori din zilele noastre întrebunțează excitante, își ațîță nervii ca să poată simți impresii mai puternice și mai durabile, își ascut nervii ca să poată reda mai cu putere simțirea lor. Așa mulți iaă opium, hașiș, etc. Poë obișnuia alcoolul.

El nu bea simțînd plăcere ca un bețiv ordinar, ci bea cu furie, dintr'o dată, par'că ar fi avut ceva în el pe care trebuia să-l ucidă.

Cu puțin înainte de moarte întreprinsese în principalele orașe ale Statelor-Unite o serie de conferințe literare. Sosînd la Baltimore, simți trebuința să ia un excitant și intră într'o cir-

ciumă. Acolo găsi prieteni vechi și a doua zi... dimineața a fost găsit pe strade, victima unui atac de *delirium tremens*.

Bucata ce publicăm mai la vale este una din scrierile sale, care n'a fost încă tradusă în romînește.

## CALATORIE IN LUNA

Înt'o zi din Mai, anul..... (nu știu bine anul), o mulțime de lume era adunată nu știu pentru ce, pe piața cea mare din orașul Rotterdam. Aerul era liniștit și dulce. Cîte-va picături de apă de ploae de vară nu supăra pe nimeni. Dar de odată, cam pe la ameză, oare-care mișcare începu în mulțime. Se auziră cite-va exclamări... zece mii de capete se ridicară spre bolta azurie, și un vuet grozav, care s'ar fi putut compara cu vuetul cascadei Niagarei, isbucni în piață, prin oraș și prin suburbiile Rotterdamului.

Cauza acestei turburări se află îndată. De la spatele unui grup de nori alburii se văzu eșînd încet un ce straniu, cu o formă atît de curioasă și excentrică în cît mira-re linieștilor Rotterdamului ajunse la culme fără să se fi putut cel puțin dumeri. Ce să fie? Nimeni nu știea, nimeni nu putea ghici; nimeni, nici chiar ilustrul primar, mynheer superb Von Underduk, nu putu născoci o idee spre luminarea acestui mister. Toți neputînd să-și dea seama, fiecare își puse cu gravitate pipa în gură și, cu ochii tot ținîți spre fenomen, începură să asvirile în aer valuri de fum legă-nîndu-se cînd pe un picior cînd pe cel-alt.

Totuși obiectul acestei curioșități, cauza acestui fum, se cobora spre cetatea lui Erasm.

\* \* \*

Peste cite-va minute se putea distinge. Era,—numai încape îndoiială—era un fel de balon, alcătuit într'un mod neauzit, adică din ziare vechi! O fi voit oare să rîză de ziaristi și de cititorii ziarelor în general, sau de presa locală și de liniștii locuitorii în parte? În privința formeî era și mai insultătoare: era tocmai ca o oală cu fundul în sus; asemănarea se observă și mai bine cînd, mai apropiindu-se, se văzu în jurul balonului un cerc de clopoței al căror zîngănit discordat supăra auzul. De acelaș cerc era atîrnată cu panglici albastre, în loc de luntre, o mare pălărie de castor, culoare americană cu borduri late, fundul emisferic și garnist cu o cordea lată de catifea neagră. Această pălărie părea cunoscută de cea mai mare parte din privitori. Iar femeea lui Hans Pfaall nu putu să mai țină, văzînd'o, un strigăt de bucurie, jurînd că este pălăria bunului ei soț.

\* \* \*

Această împrejurare era cu atît mai însemnată pentru că numitul Pfaall și alți trei inși, se făcuseră nevezuți cu vre-o cinci ani mai înainte, fără a se ști cum, și toate cercetările făcute de atunci au rămas zadarnice.

Trebuie să amintesc că nu de mult se descoperise într'un cîmp lîngă oraș, amestecate cu tot felul de gunoae, niște ciolane care păreau a fi chiar de om. Babele din Rotterdam nu se mai îndoiău că chiar acolo trebuie să se fi petrecut un grozav asasinat ale cărui victime erau de sigur, Hans Pfaal și soții lui. Dar să revenim la istoria noastră.

Balonul, (căci într'adevăr era un balon)



se lăsase destul de jos pentru ca mulțimea să poată vedea bine pe omul care era într'însul—drept să spunem—un curios om. Nu era mai înalt de două picioare. N'ar fi putut să-și țină echilibrul și ar fi căzut peste pălăria care îi ținea loc de luntre dacă nu era legat cu un tel de mijloc, iar telul legat de sforile balonului.

Corpul acestui individ era de tot nepotrivit, cu înălțimea lui ceea-ce îl făcea și mai curios. Picioarele lui erau, se înțelege ascunse vederei spectatorilor, mâinile însă foarte mari, Păru-i cărunțel legat la spate ca o coadă; nasul mare, roșu și croncănos, ochii vii și pătrunzători ca ai vulturului, obraji și bărbia de și sbircite de vîrstă atîrnau: nu i se vedea însă nici o urmă de urechi. Această pocitură era îmbrăcată cu o haină de atlas, albastru deschis, pantaloni scurți de aceeași stofă și cu catarămî de argint strînse la jenuchi. Avea o jiletcă de stofă galbenă, căciuliță de mătase albă împoțonată c'o pană roșie pusă cam la o parte.

În fine, ca să complectăm descrierea îmbrăcăminteii, un șal roșu îi înfășura gîtul formînd pe piept o funtă colosală.

Ajunșind,—precum am spus, aproape de pămînt—piticul începu să tremure. Se vedea că nu-i dispus să se mai apropie mai mult. Aruncînd oare-care cantitate de nisip dintr'un sac de pînză, opri scoborîrea balonului. Apoi, cu un aer foarte turburat scoase din posumarul paltonului un mare portofoliu de marochin. Îl cîntări în mînă, se uită bine la el și păru mirat de greutatea lui. În fine îl deschise și scoțînd o mare scrisoare sigilată cu ceață roșie o lăsă să cadă la picioarele primarului Von Underduk. Escelența sa se plecă d'o lui; dar în același timp aeronautul, tot speriat și ne mai avînd nici o afacere la Rotterdam, se gătea să plece; dar cum trebuia să arunce din greutate, pentru a se înălța, cei cinci saci pe care-i aruncă unul după altul fără să-și dea osteneala da-ți goli, căzură în spinarea bietului primar și-l făcură, în ochii supușilor lui, să execute niște tumbe și scâlambări foarte hazlii, de și nu-și lăsa pipa din gură. Iși trăda însă necazul prin iuțeala neobicinuită a norilor de fum ce eșeau din pipă.

Totuși balonul se suia ca ușurința unei ciocirlii. După ce se ridică la o înălțime destul de mare, dispăru la spatele unui nor lăsînd în mirare pe toți locuitorii Rotterdamului. Atenția mulțimei atunci se îndreptă spre scrisoarea a cărei aruncare și urmările ei compromiseser așa de mult demnitatea Excelenței Sale Von Underduk. Acest funcționar în tumele și scâlambările sale, perduse din vedere prețioasa scrisoare venită pe o cale așa de stranie. Se vede însă că era trimisă chiar lui și profesorului Rabadub, în calitatea lor de președinte și vice-președinte al colegiului de astronomie. Decî acești domni, o deschiseră îndată și citiră ceea-ce urmează:

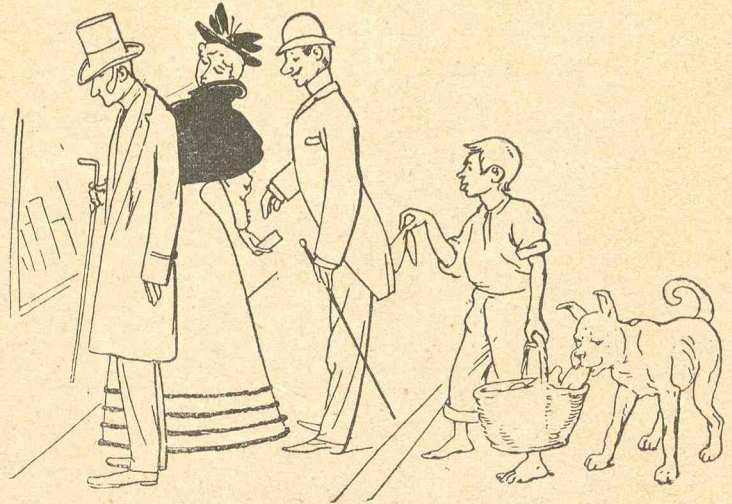
*Excelenței lor Von Underduk și Rabadub, president și vice-president al colegiului de astronomie din Rotterdam.*

(Va urma).

**Colecția anului I se află de vânzare la redacție.**

**Numere vechi din ediția obișnuită pentru cititori se dau cu 15 bani No., iar pentru abonați cu 10 bani.**

## UN LANȚ FATAL



— Sau cum nimeni nu e singur învingătorul —

### Demisia d-lui Grădișteanu

Se anunță demisia d-lui Petre Grădișteanu din postul de director general al Theatrelor.

Nu ne prinde de loc mirarea: noi ne așteptam ca d. Grădișteanu să demisioneze de mult.

Bine c'a făcut-o cel puțin acuma: a reparat într-un cât-va greșeala comisă de a primi postul de director general al Teatrelor, d-sa, care se știa atât de... nervos.

Credem că d. Ministru Haret va face, pentru interesul artei dramatice și al sănătății d-lui director general al Theatrelor, laudabila faptă a primi demisia prea nervosului d. Petre Grădișteanu.

### UN SFAT PE SĂPTĂMÎNĂ

#### Contra Rheumatismului

Un excelent remediu întrebuițat de savantul Dr. Monin și recomandat de membrii comitetului «Journal de la Santé», e următorul:

Piment de Cayenne 100 gr.

Amoniaque liquide

Alcool à 60 1 litru

Se vor lăsa să se plămădească timp de o lună, după care filtrîndu-se cu îngrijire printr'o pînză se va adăoga:

Chloral 60 grame

Essence de Thym 10 gr.

Se va fricționa ușor părțile atinse de rheumatism acoperîndu-se apoi cu vată.

### STIRI DIVERSE

Anunțăm cu deosebită plăcere logodna corespondentului nostru de ziare d. Ilie M. Antonescu din Zimnicea, cu gentila d-soară Maria D. Ciolacu. Trimitem felicitările noastre tinerilor logodiți.

\*\*

O monedă antică de pe timpul sfinților împărați Constantin și Elena, se găsește de vânzare la abonatul nostru d. C. Goanță, strada Ioniță-Sturdza, Bacău.

A i se adresa direct pentru ori-ce detalii.

### CRONICA EVENIMENTELOR

*Din țară.* Principii noștri moștenitori au plecat în ziua de Bobotează la Coburg spre a lua parte la serbările de familie ce se vor da acolo cu ocazia nunții de argint a marelui duce și marelui ducese de Saxa Coburg-Gotha, părinții principesei Maria.—În ziua de 15 Ianuarie fiind a 40-a aniversare a nașterii M. S. Împăratului Wilhelm al Germaniei, un serviciu religios se va oficia la biserica luterană urmat de recepțiune la legațiunea germană.—M. S. Regina Elisabeta a fost numită membră a Academiei rusești de știință din Petersburg.—La finele luni Februarie Suveranii noștri vor pleca la Abazia unde vor primi vizita Împăratului Francisc Iosef.—Duminică 10 cor. la orele 5 dimineața a încetat din viață Gh. Filiti procuror la curtea de casație. Țara a pierdut astfel, unul din eminentii magistrați și jurisconșulți.—Iată rezultatul alegerilor de cameră și senat ce au avut loc Duminică 10 corent: Pentru colegiul I de senat al jud. Putna d. Nicolae Cilibidache. Pentru colegiul II de senat al jud. Vaslui, d. Antoni Tiron. Pentru colegiul I de cameră al jud. Teleorman d. Costovici iar pentru colegiul III de cameră al jud. Vlașca d. N. Bălănescu.—Duminică 10 cor. gimnaziul G. Șincaș și-a serbat a șasea aniversare. Cu această ocazie d. Teodor Popescu, directorul gimnaziului, a ținut o cuvîntare relativ la progresul școlii, iar d. Bădescu, profesor de gimnastică, a ținut o conferință despre «Educația fizică». D. ministru Haret, care a luat parte la această adunare, a mulțumit d-lor profesori pentru osteneala ce și-au dat, anunțîndu-le că în curînd, crede d-sa, că va putea lua parte la punerea pietrei fundamentale a unui nou local de gimnaziu.

*Din străinătate.* Studenții romîni ai facultății de drept din Oradia Mare au părăsit cursurile în urma expulșării colegiului lor Lucian Bolcaș.—Zilele trecute s'a ales ca mitropolit al romînilor ortodoksi orientali din Transilvania și Ungaria Episcopul de Arad Ion Meșianu.—Din Roma ni se vestește că săpăturile ce se fac actualmente la Forum au adus descoperirea celui mai vechi monument roman, adică mormîntul lui Romulus.—Turcia se inarmează într-una pentru că se teme ca la primăvară să nu se agraveze chestiunea macedoneană.—Colonelul german Koppen, care a condus în Viena deputația ofițerilor regimentului prusian «Francisc Iosef» a prezîntat Împăratului Austriei o scrisoare autografă a lui Wilhelm, prin care se declară fidel aliat al lui Francisc Iosef.

\*\*

Luni seară membrii consiliului comunal al capitalei, cu unanimitate de voturi au ales ca al doilea ajutor de primar pe mult simpaticul d. Anghel Solacolu, fost ajutor de primar.

Muncă cinstită și desinteresată a d-lui Anghel Solacolu, tot-d'a-una gata a servi interesele tutulor cetățenilor, a primit prin votul acestei răsplată cea mai bine meritată.



## UN CALAU

În secolul acesta al progresului culmi-  
nant și civilizației luminoase e, fără îndoială,  
o pată rușinoasă pe fruntea acelor țeri  
cari mai au pedepsa cu moartea. Nu aici  
e locul a arăta filosofia tristă de cari  
au fost călăuziți acei cari au formulat în  
lege uritele lor desiderate.

Cum însă faimosul Deibler, calăul Fran-  
ței, s'a retras din funcție zilele din urmă,  
credem nimerit a da câte-va rînduri cu ocazia  
aceasta asupra omului — mașină, care a  
rupt atâtea vieți.

Născut la Dijon, în 1823, Louis-Antonie-  
Stanislas Deibler, este acum în vîrstă de  
76 de ani. A intrat în funcție în anul 1858,  
ca ajutor, și a fost numit esecutor la Ren-  
nes în anul 1863.

Câte capete va fi doborât? Poate nici  
el n'o știe. Roch, predecesorul său, în ul-  
timele-î zile, se hotărîse se facă bilanțul  
execuțiilor sale. Debutând la vîrstă de  
12 ani ca ajutor al tatălui său, și-a luat  
funcțiunea la 27 de ani. Ca esecutor el  
numără: una la Lonsle, postul său; două-  
zeci și trei ca coadjutor al esecutorilor  
vecini; treizeci la Amiens; zece ca prim  
adjutor al lui Hendereich, la Paris și opt-  
zeci și două ca esecutor al continentului  
francez. În total o sută șapte-zeci și trei.

Deibler a întrecut aceasta cifră.

De la 1858 la 1871, epocă în care a  
„operat“ în provincie, n'a avut poate dese  
ori ocaziunea de a se arăta. Dar de la  
1871 la 1879, epocă în care a înlocuit pe  
d. Roch, lovit de un atac de apoplexie, el  
a luat parte la opt-zeci și două execuțiuni.  
Și de atunci, a făcut altele multe...

Deibler este, de alt-fel, un om cum se  
cade, soț bun și bun tată de familie. Con-  
form tradiției riguroase, el a luat în căsă-  
torie pe fiica unuia din colegii săi, d-ra  
Rasenef, fiica esecutorului din Alger. A  
avut doi copii, o fiică, Clotilda, și un fiu,  
astă-zî în vîrstă de 32 ani, care mult timp  
a fost angajat într'un magazin de comerț  
de unde a ieșit pentru a servi de adjutor  
tatălui său.

Un ajutor foarte necesar, căci cu toată  
buna sa voință, Deibler tatăl, de mult timp  
încă, numai era la înălțimea grelei sale  
misiuni.

Mai întîi, el este și a fost în tot-d'a-una  
un timid. Contrariu predecesorului său, d.  
Roch, care avea orgoliul meșteșugului său,  
care era dezolat când timpul era urît, fiind  
că n'avea public la execuții, și care în sfrî-  
șit vorbea cu multă plăcere cu ziaristii. D.  
Deibler stă retras și abia răspunde, când  
se decide a vorbi, la chestiunile ce i se  
pun.

De mai multe ori, această timiditate i-a  
făcut farse urite. Se spune că prima lui  
execuțiune, ca șef esecutor, n'a fost toc-  
mai fericită. Avea aface cu un anume La-  
prade, în vîrstă de 20 ani, care în 1878  
a ucis pe tată său, pe mă-sa și pe bunica  
sa, chinîndu-î pe toți trei în mod îngro-  
zitor. La 19 Maiu, 1879, când el trebuia  
executat, a opus atâtea rezistență, în cât,  
se spune că Deibler pentru a-l potoli, l'a  
lovit cu capul de pietre. Presa locală, din  
acel timp, a făcut mare scandal pe socio-  
teala călăului.

De la 1882 până la 1883 n'a dat nici o  
dată dovadă de atîta brutalitate.

În Septembrie 1882, pentru execuțiunea  
lui Rochini, în Corsica, un ziarist parisian

a făcut călătoria de la Marsilia la Sartena,  
pe acelaș vapor cu Deibler.

În tot timpul călătoriei n'a fost cu pu-  
tință ca să scoată un cuvînt din gura e-  
xecutorului; el fugea, se ascundea. Este  
adevărat că în momentul când se îmbarca  
a primit o scrisoare ilustrată cu un cap de  
mort și două pumnale încrucișate, în care  
i se spunea că de va îndrăzni să murdă-  
rească pămîntul Corsicei, nu va mai eși  
d'acolo.

Din această cauză, cum a debarcat, a  
cerut o escortă de patru geandarmi, fără  
care a declarat că nu face un pas; aceasta  
a făcut pe magistratul spiritual care prezida  
execuțiunea, să-l boteze: „toreadorul in-  
trînd în arenă“.

S'a mai întors după aceasta în Cor-  
sica fără ca să i se întîmple vre-un ac-  
cident.

Carara a fost cel din urmă care și-a  
espiat crima pe piața Roquette, execuți-  
unile trebuind să aibă loc pe o piață vecină  
de închisoarea «de la Santé».

Se poate ști aproape exact cât costă pe  
stat întreținerea călăului, ajutorului și ma-  
terialului necesar pentru execuțiune.

Budgetul Ministerului de Justiție pe anul  
1898 formează un total de 71.000 lei co-  
rrespunzându-se ast-fel: garanțiile execu-  
torilor, ajutoarelor și apunamentelor 49.000  
lei; cheltueile de execuție 9.000; ajutoa-  
rele alimentare, esecutorilor infirmisau fără  
slujbă, văduvelor și copiilor 13.000 lei.

Călăul și ajutoarele nu se bucură de nici  
o pensiuine; însă este obiceiul aî întreține  
din mijloace fixe în timpul când trîesc.

Așa că până la moartea sa d. Deibler  
va primi pe fie-care an, cu titlu de aj-  
utoare alimentare suma de 6.000 lei.

Doamna Văduva Roch, soția călăului  
care a precedat pe d. Deibler, primește  
încă și actualmente o pensiuine și se poate  
vedea la începutul fie-cărui trimestru la  
Primăria arondismentului 11 din Paris, unde  
îi se eliberează un certificat de existență  
pentru a lua de la Ministerul Justiției suma  
ce-î este acordată.

Încă un detaliu și sfrîșim:

Fiul d-lui Deibler este singurul copil de  
călău care a făcut serviciul militar. Toți  
cei alți, și în special cei trei fiu ai d-lui  
Roch, au fost dispensați de serviciul mili-  
tar și unul din ei este acum stabilit ca  
pălărier în cartierul Sainte Antoine.

## Deslegătorii Șaradei din No. 1

Șarada din No. 1 a fost *Christ-os*.

Au deslegat exact:

D-nele și d-rele Violeta Rosenescu, Iași;  
Emilia Vasiliu, Odobești; Theodora Popescu  
Urlați; Venus No. II, Loco; O brună cu  
ochii albaștrii, Loco; Paulina R. Florescu  
Loco; Demetra D. Alexandressu, învăță-  
toare, Poenari; Elisabeta N. Secară, Ad-  
jud; Smaranda I. Popescu, Ianca.

D-nii Raul A. Sommer, Brăila; Iacov G.  
Popescu, Ianca; Sarchi D. Moyssa, Panciu;  
Alexandru Vasilescu, Brăila; Blănaru-Ad-  
jud, Panciu; A. Părvulescu, Udub; Const.  
N. Hagi Ilie, student, Loco; Al. Theodo-  
rescu, Stroești; Gepangel, Ocna; T. Măr-  
culescu, Iași.

Premiile au fost câștigate de d-na Pau-  
lina R. Florescu, loco și d. C. N. Hagi Ilie,  
student, cari sunt rugați a trimite pe cine-  
va a lua câte un volum „Poesiile unei Re-  
gine“.

## ȘARADA

De d-na Smaranda I. Popescu. Gara Ianca

Intreg cuvîntul este

Prin mări.

Și nu poți, dau de veste,

Să'l sări.....

În două mă desparte

Și ia

Pe 'ntîia că 'n lume

E ea..

A doua e unealtă

Zău, da,

Ghiciți acum cu toți

Ce'i ea?

Se primesc deslegări pînă la 25 Ianuarie. Se  
acordă 2 premii. Nu e nevoie a se mai alătura  
vre-un cupon.

## Oameni necinstiți

Librării VASILIU din Bacău și PO-  
PESCU din Brăila, sunt niște escroci ordi-  
nari cari, cu toate stăruințele noastre, nici  
pîna azi nu ne-au achitat sumele ce ne  
datorese pentru ziarele trimise.

Îi denunțăm publicului din acele orașe,  
spre a se feri de ei.

Vom continua a publica în această  
rubrică pe toți acei cari se bucură în  
mod neonest de munca altora.

## CIRCUL HENRY

Este o lună și mai bine de când Bucu-  
reștenii au fericirea să asiste la niște bri-  
liante reprezentațiuni date de noul *Circ*  
sub conducerea artistică a simpaticului di-  
rector *Henry*.

Față cu atâtea spectacole multiple ce  
sunt în capitală, totuși acest circ atrage în  
fie-care seară numeroși doritori de petre-  
cere frumoasă.

E de remarcat elefantul *Jonni* care face  
onoare dresorului. Unde mai poți exce-  
lental balet compus din 30 de dame?

Apoi 74 de cai perfect dresați de d.  
*Henry*. Clovni *Barker* și *Coco*, care ese-  
cută diferite pantomime comice.

Indemnăm pe cititorii noștri a nu perde  
frumoasa ocaziune d'a vedea *Cercul* de a-  
nul acesta.

Duminică și sărbătorile două represen-  
tații una la 3 p. m. și alta la 8 și jum.  
seara. Studenții au reducere.

PASSE-PARTOUT

MINISTERUL CULTELOR ȘI INSTRUCȚIUNELI PUBLICE

## PUBLICAȚIUNE

La licitațiunea ținută în ziua de 19 Decembrie  
1898 pentru vînzarea hîrtiei maculatură, aflată în  
depozitul acestui Minister, ne obținîndu-se un  
preț avantajos, se aduce la cunoștință amato-  
rilor, că se publică o nouă licitație, care se va  
ține în ziua de 25 Ianuarie a. c., ora 11 a. m.

Concurentul asupra căruia se va adjuca pro-  
visoriu licitația, va depune ca garanție 10 din  
prețul oferit.

p. ministru **Sihleanu.**

Capul serviciului, **N. Dumitrescu**

**P. A. IONESCU**

AVOCAT

—Stenograf al Camerei—

Consult. 8—10 și 6—7.

**Predă și lectii de Stenografie**  
STRADA CRUCEA DE PIATRĂ No. 1



# L'EXPOSITION

## DE PARIS DE 1900

«L'Exposition de Paris» paraît régulièrement toutes les semaines depuis le 1-er Octobre 1898. (Un numéro toutes les semaines, une série toutes les 4 semaines).

Abonnement complet payable trimestriellement

Les Souscriptions aux abonnements à la publication complète, qui se composera de 120 numéros, soit 30 séries, sont reçues à la *Librairie Bazile Nicolesco, 8 Str. Biserica Encei.*

à Bucarest, au prix de 66 fr. payable 6 fr. en souscrivant. 10 „ tous les trimestres.

— Splendide publication de luxe, grand format 0.38x0.28. L'Ouvrage renfermera environ 2000 gravures et 120 grandes planches hors texte, tirées en couleurs.

## BIUROU TECHNIC

ARCHITECTURA-INGINERIE-HOTARNICIE

BUCUREȘTI—STR. DOAMNEI, 19—BUCUREȘTI

Cu un personal ales se oferă Onor. Public a executa într'un mod artistic conștiincios și estin planuri de case, parcelări de locuri, hotărânicii de moșii măsurători, expertise cum și ori-ce lucrări de Arhitectură, Inginerie și Hotărânicie.

Director, Inginer IONESCU STELIAN  
EXPERT AL TRIB. ILFOV

A apărut în editura Tipografeii „MINERVA”

Strada Regală 6, București

## „CALENDARUL MINERVEI”

— O publicație unică în felul ei —

„Calendarul Minervei” coprinde peste 700 de articole pe cât de interesante, pe atât de instructive.

„Calendarul Minervei” coprinde o compoziție musicală de d. Dinicu și peste 100 splendide ilustrații — *ființi colorate.*

„Calendarul Minervei” este însoțit de mai multe suplimente de artă pe hârtie de cretă (lustruită), are o foarte reușită hartă colorată a naționalităților din Austro-Ungaria; un exact plan în culori al orașului București.

„Calendarul Minervei” coprinde și o parte distractivă: peste 50 de ilustrațiuni umoristice

„Calendarul Minervei” este alt-fel cel mai frumos, cel mai util și cel mai interesant Calendar din România.

— Se vinde cu 1 Leu 50 Bani în toată Țara —

Cel ce trimite Tipografeii l. 1.50, primește Calendarul franco în toată Țara

FABRICA ROMÂNĂ

DE BERE  
E. LUTHER

Primul furnizor al Curții Regale

ȘOSEAUA BASARAB ȘI STR. ROSETTI  
BUCUREȘCI

BERE EXCELENȚĂ (En gros și En detail)

GRĂDINĂ DE VARĂ ȘI SALONUL

DE IARNĂ SPLENDID DECORATE, SUNT

ILUMINATE CU LUMINĂ ELECTRICĂ

DIN UZINA PROPRIE

MÂNCĂRI RECI GUSTOASE

MUSICA MILITARĂ EXECUTĂ ARIELE

CELE MAI PLĂCUTE

Prețuri moderate.—Intrarea liberă

— PICTURĂ —

JEAN SCHULHOFF

6 Strada Vămei 6

(Vis-à-vis de Ambasada Austro-Ungară)

BUCUREȘCI

— ARTE DECORATIVE —

CITIȚI:

ARTIȘTII NOȘTRI

Un interesant și elegant volum cu peste 50 de ilustrații de d. JUAREZ MOVILA.—Prețul 1 leu și 25 bani la toate librăriile.

## CAROL A. FRANGKE

BIUROU TECHNIC

Biuroul: Strada Academiei, No. 47

(vis-à-vis de Minist. de Interne)

Depoul: Calea Griviței, No. 81.

### MATERIAL DE CONSTRUCȚIUNI

Ciment, Var alb gras și hidraulic, Grinză de fer  
Plăci izolatoare de asphalt, Tablă de fer ondulată,  
galvanizată, plumbuită și de zinc.

Țevi de Fer, fontă și plumb

### INSTALAȚIUNI DE

Incălzire prin Calorifere cu Aburi, Lumină electrică, Fabrici pentru

fabricarea Berei, Fabrici pentru fabricarea Căruțului, Tăbăcării

### mașine de ori-ce fel:

Mașine de făcut Ghiață, Mori, Turbine, Cazane, ori-ce fel de Mașini și unelte pentru lucrarea ferului, lemnului, etc. Motoare, Locomobile, Pompe, Galere, etc.

Mare Depou de Articole pentru Instalațiuni de Gaz, Apă și tot-la-canal  
Sală de Exposițiune de Lămpi, etc.

## BERE BUNA

DIN FABRICELE

D. M. BRAGADIRU

BIUROU: STR. CAROL I, 66

SALONUL BRAGADIRU

DIN CALEA RAHOVEI, ESTE UNA DIN PRINCIPALELE ATRACȚIUNI ALE CAPITALEI

In fie-care seara Musica

ORCHESTRA SUB CONDUCEREA D-LUI

Oscar Pursch

GHIAȚA ARTIFICIALA

INAINTE de a comanda o pereche de ghete, vă rog să vizitați specialul meu

Atelier de Cismărie

— Str. Karagheorghievici No. 13 —

(în fața stab. Hugo)

și vă veți convinge afit de fortele cele mai noi de calitate și de soliditatea încălțămintelor cât și de prețurile moderate.

Cu stimă, IOAN VASILESCU

## LE CABARET ROUMAIN

CHEZ MARIN BUZE

58. STR. SFINȚILOR, 58.

Două intrări prin strada Sfinților și una prin strada Potcovari.

In tot timpul zilei și al nopții ONOR. CLIENTI, cari pînă azi m'au onorat cu vizita d-lor, pot fi serviți cu o deosebită atențiune în urma noii direcțiuni ce am dat acestui local. Garantăm PROMPTITUDINEA ȘI CALITATEA mărfurilor.

Cu stima, MARIN PREDEA (BUZE)

## O POVESTE ADEVERATĂ (sau cum se îmbînzesc soacrele)

Aveam o soacră îndrăcită,  
Nici n'afi vezut așa ceva,  
Sunt sigur că Satan, el însuși,  
Nu avea soacră mult mai rea.

So îmbînzesc n'am fost în stare,  
Nici dându-i bani, nici rochiu mîi,  
De geaba îi luai de toate  
Din sutele de prăvălii.

M'am plîns, atunci din întâmplare,  
Ună prieten de la Gorj,  
El m'îndemnă să merg cu densul  
La magazin la Musiu Forj \*)

Acolo, poruncă la icre,  
La cașcaval de Pențeleu,  
Salam, și vinuri negre bune  
Ce te fac tare ca un leu.

Lacherdă proaspătă, sardale,  
Delicatese fel de fel,  
Din bunătațile alese  
Luarăm noi câte nițel,

Și Musiu Forj, bărat amabil,  
Cînsit și iute ne-a servit...  
Când am dat soacră-mi acasă  
Ce-i luasem... zău a înlămnit.

Și fața ei morocănoasă  
De-o dată 'n bine s'a schimbat,  
Iar de atunci, ca s'o fac bună,  
Tot de la Forj am cumpărat.

De vrefi Pa voastre soacre rele  
Să le astuțați gura cu amu,  
Le dați delicatese luate  
De la musiu GEORGES GRIDÉNU.

\*) George Grîdeanu, magazin cu coloniale «La strugure» delicatese și vinuri alese, Str. Academiei No. 6 vis-à-vis de Hotel Bristol. COSTACHE MODESTU

Tipografia „VOCEA INVEȚATORILOR”, Strada Stavropoleos, No. 6.